

בית משפט השלום בבת ים

תא"מ 20-08-63118 פרייפלד ואח' נ' עמותת להיות שם ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת רונית אופיר

התובעים:

1. ניר פרייפלד
 2. שוהם אבן
 3. אופיר הלוי
 4. יובל לב
 5. אוריאל רז המאושר
 6. שי ספיר
 7. ויקטוריה אוסטרובסקי
- באמצעות עו"ד אופיר לב

נגד

הנתבעות:

1. עמותת להיות שם ע.ר. 580570810
 2. שגית רז ת.ז.
- באמצעות עו"ד צדוק אודי

פסק דין

בפני תביעה לקבלת פיצוי בטענה למשלוח 31 הודעות דוא"ל בניגוד לסעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושירותים), התשמ"ב-1982 (להלן: "חוק התקשורת").

רקע וטענות התובעים

1. הנתבעת 1, עמותת "להיות שם", אוטיסטים בדרך לעצמאות" (להלן: "העמותה" או "הנתבעת 1") הינה עמותה ללא כוונת רווח אשר נוסדה במטרה לשפר ולשנות את חייהם של ילדים שאובחנו כבעלי אוטיזם בישראל. הנתבעת 2, גב' שגית רז, הינה מייסדת וחברת ועד המנהל בעמותה מאז היווסדה (להלן: "רז" או "הנתבעת 2").

2. לטענת התובעים, מאז שנת 2016 שלחו להם הנתבעות הודעות דוא"ל המכילות דברי פרסומת, תעמולה או בקשת תרומה תוך הפרה של הוראות חוק התקשורת. לטענת התובעים, הם לא נתנו את הסכמתם לקבלת ההודעות, והודעות הדוא"ל לא כללו את מילות הסינון כנדרש על פי החוק. עוד טענו התובעים כי למרות דרישתם להסרה, המשיכו הנתבעות לשלוח הודעות. התביעה הוגשה בשם 7 תובעים שונים, אשר התאחדו להליך אחד בתביעתם כנגד הנתבעות. מאחר שמערכת העובדות הנוגעת לכל תובע שונה מתובע לתובע, ויש לה השלכה על תוצאות ההליך, אפרט להלן את העובדות הרלוונטיות לכל תובע:

בית משפט השלום בבית ים

תא"מ 20-08-63118 פרייפלד ואח' נ' עמותת להיות שם ואח'

תיק חיצוני:

התובע 1:

3. בימים 19.4.2016, 28.4.2016, 29.6.2016, 1.8.2016, 29.8.2016, 23.9.2016, ו- 6.4.2017, התקבלו אצל התובע 1 הודעות דוא"ל מעם הנתבעות, על אף שלא נתן את הסכמתו (כמפורט בנספח 2 לכתב התביעה). כעולה מנספח 10 לכתב התביעה, ביום 16.10.2019 פנה התובע לנתבעות בהודעת דוא"ל במסגרתה הפנה את תשומת לבן לכך שהן פועלות בניגוד להוראות חוק התקשורת, וביקש כי יסירו אותו. במענה השיבה רז: "המיייל הוסר, סליחה שהטרדתי אותך". חרף הודעה זו ביום 23.12.2019 שלחו הנתבעות לתובע 1 הודעת דוא"ל נוספת.

התובע 2:

4. כעולה מנספח 4 לכתב התביעה, ביום 16.10.2019 התקבלה אצל התובע 2 הודעת דוא"ל מעם הנתבעות. עוד באותו יום שלח התובע 2 הודעת דוא"ל לנתבעות במסגרתה ביקש שלא ישלחו אליו הודעות נוספות. הנתבעות לא השיבו להודעה זו. חרף הודעה זו שלחו הנתבעות לתובע 2, הודעות דוא"ל נוספות בימים: 23.12.2019, 8.3.2020, 24.3.2020, 2.4.2020, 7.4.2020, 28.5.2020 ו- 28.6.2020.

התובע 3:

5. כעולה מנספח 2 ומנספח 4 לכתב התביעה, ביום 15.10.2019 קיבל התובע 3 הודעת דוא"ל מאת הנתבעות. ביום 16.10.2019 פנה התובע 3 לנתבעות בהודעת דוא"ל במסגרתה ביקש להסירו מרשימת התפוצה (נספח 12 לכתב התביעה). להודעה זו השיבה רז: "... המיייל הוסר. סליחה על שהטרדתי אותך...". חרף תכתובת זו קיבל התובע 3, הודעת דוא"ל נוספת ביום 10.12.19. התובע 3 שב ופנה לנתבעות בבקשת הסרה עוד באותו היום. חרף פנייתו השנייה, נשלחה לתובע 3, הודעת דוא"ל נוספת ביום 23.12.2019. התובע 3 שב ופנה ביום 25.12.2019 לנתבעות בהודעת הסרה, ומאז לא התקבלו הודעות נוספות.

התובע 4:

6. בימים 1.8.2016, 29.8.2016 ו- 23.9.2016 נשלחו לתובע 4 הודעות דוא"ל מעם הנתבעות. ביום 26.9.2019 פנה התובע 4 בבקשת הסרה (נספח 13). ביום 30.9.2016 נשלחה לתובע 4, הודעת דוא"ל נוספת, אליה הגיב התובע 4 בבקשת הסרה נוספת ביום 2.10.2016 (וראו בנספח 13). חרף בקשה זו נשלחו לתובע 4 הודעות נוספות בימים: 2.4.2020, 7.4.2020, 28.5.2020 ו- 28.6.2020.

בית משפט השלום בבת ים

תא"מ 20-08-63118 פרייפלד ואח' נ' עמותת להיות שם ואח'

תיק חיצוני:

התובע 5:

7. התובע 5 קיבל הודעת דוא"ל מהנתבעות ביום 19.4.2016. ביום 21.4.2016 פנה התובע 5 וביקש להסירו מרשימת התפוצה (נספח 15 לכתב התביעה) ונענה על ידי הנתבעות כי הוא אכן הוסר מרשימת התפוצה. באותו היום שב ופנה התובע 5 בדרישת פיצוי בהתאם להוראות חוק התקשורת. בין הצדדים נוהלה התכתבות באשר לדרישת התובע לפיצוי (נספח 15 לכתב התביעה), אולם חרף הודעת התובע 5 וההתכתבות בין הצדדים נשלחו לתובע 5 עוד 3 הודעות דוא"ל בימים 29.4.2016, 31.7.2016 ו- 29.8.2016.

התובע 6:

8. התובע 6 קיבל הודעת דוא"ל מהנתבעות ביום 24.3.2020. ביום 19.7.2020, במסגרת מכתב ההתראה, ביקש את הסרתו מרשימת התפוצה (נספח 17 לכתב התביעה). אין אינדיקציות בכתב התביעה על נספחיו על משלוח הודעות נוספות.

התובעת 7:

9. התובעת 7 קיבלה ביום 6.11.2016 הודעת דוא"ל מהנתבעות. במסגרת מכתב ההתראה, ביקשה את הסרתה מרשימת התפוצה (נספח 17 לכתב התביעה). אין אינדיקציות בכתב התביעה על נספחיו על משלוח הודעות נוספות.

10. בסך הכל טוענים התובעים כי קיבלו 31 הודעות בניגוד להוראת סעיף 30א לחוק התקשורת, ועל כן העמידו את תביעתם על סך של 35,500 ₪ וזאת בהתאם לתקרת הפיצויים לדוגמה הקבועה בס"ק 30א(1) לחוק התקשורת. סכום זה מורכב מ- 1,000 ₪ בגין כל הפרה, 500 ₪ פיצויים בגין הטרדה עבור כל תובע ו- 1,000 ₪ בגין הוצאת מכתב התראה.

טענות הנתבעות:

11. הנתבעות אינן מכחישות כי שלחו את ההודעות המצוינות בכתב התביעה. אך טוענות כי הן פעלו כחוק ודאגו לברור התלונה עוד טרם הגשת כתב התביעה, ובהזדמנות הראשונה דאגו להסרת התובעים מרשימת התפוצה. לטענתן לאור פעילותה של העמותה היא עבדה עם חברת Freefax אשר סיפקה לה שירותי פקסימיליה מוזלים, וקיבלה רשימת דיוור אשר למיטב ידיעתה ובהתאם לדברי Freefax הייתה חוקית וכללה הסכמה של הנמענים לקבלת הודעות. לאחר כשנה היא החלה להשתמש בחברת דיוורים שונה, אשר שעקב טעות אנוש או טעות במאגר הממוחשב היו בה כתובות החופפות למאגר הקודם. עם זאת, לטענת הנתבעות עם בקשת ההסרה הן פעלו באופן מידי להסיר את התובעים מרשימת התפוצה.

בית משפט השלום בבתי ים

תא"מ 20-08-63118 פריפלד ואח' נ' עמותת להיות שם ואח'

תיק חיצוני:

12. עוד טוענות הנתבעות כי יש לדחות את התביעה על הסף מחמת שיהוי וכן לדחותה כנגד הנתבעת 2 מחמת היעדר יריבות והעדר עילה להרמת מסך ההתאגדות. לטענת הנתבעות, הנתבעת 2 צורפה להליך כאמצעי לחץ פסול ובניגוד להוראות הדין. עוד טוענות הנתבעות כי מדובר בתובעים סדרתיים.

13. בהתאם להסכמת הצדדים, ההכרעה בתיק ניתנת על יסוד כתבי הטענות, טענות הצדדים במסגרת הדיון וסיכומיהם.

דיון והכרעה

המסגרת הנורמטיבית

14. תיקון מס' 40 לחוק התקשורת, במסגרתו הוסף סעיף 30א לחוק, נועד להילחם בתופעת "דואר זבל" הידוע גם בכינויו "ספאם". הוראות החוק נחקקו על רקע ההכרה כי הספאם מהווה מטריד ציבורי הגורם לנזקים רחבי היקף. בין נזקים אלו ניתן למנות את הטרדת הנמען ובזבוז זמנו, העמסה על דרכי התקשורת, ייקור העלויות שבהן נושאים ציבור הצרכנים וספקי התקשורת, העמדת הנמען בסכנה להידבקות בוירוסים ועוד (וראו לעניין זה ברע"א 1954/14 חזני נ' הנגבי (4.8.2014) להלן: "עניין חזני").

15. נוכח ממדי התופעה ונזקיה, אימץ המחוקק בתיקון מס' 40 לחוק התקשורת כלים שונים במטרה להביא למיגורה. החוק קובע כלל ברירת מחדל שלפיו חל על "מפרסם" איסור לשלוח "דבר פרסומת" (כהגדרתם בסעיף 30א(א) לחוק התקשורת) לנמען שלא נתן הסכמתו לכך קודם לכן, בכפוף לחריגים המפורטים בסעיף 30א(ג) לחוק. גם במצבים שבהם הנמען נתן את הסכמתו, החוק מקנה לו זכות להודיע בכל עת על ביטול ההסכמה שנתן, שאז האיסור לשלוח דברי פרסומת ישוב על כנו. סעיף 30א(י1) לחוק התקשורת קובע כי בית המשפט רשאי לפסוק לנמען פיצוי ללא הוכחת נזק בסכום שלא יעלה על 1,000 ש"ח לכל דבר פרסומת ששוגר ביוזמתו בניגוד להוראות החוק. כאשר נקבע בחוק כי "חזקה על מפרסם ששיגר דבר פרסומת בניגוד להוראות סעיף זה, שעשה כן ביוזמתו כאמור בפסקה (1), אלא אם הוכיח אחרת.. " (סעיף 30א(י5) לחוק).

16. בענייננו, אין מחלוקת בדבר שליחת ההודעות על ידי הנתבעות, ואין מחלוקת כי התובעים לא נתנו את הסכמתם מראש לקבל את ההודעות.

17. עם זאת, יש ליתן את הדעת להוראות סעיף 30א(ב1) לחוק התקשורת, אשר הוסף במסגרת תיקון 63 משנת 2016 הקובע כדלקמן:

בית משפט השלום בבית ים

תא"מ 20-08-63118 פרייפלד ואח' נ' עמותת להיות שם ואח'

תיק חיצוני:

על אף האמור בסעיף קטן (ב), משלוח דבר פרסומת באמצעות דואר אלקטרוני לשם קבלת תרומה או תעמולה על ידי מפרסם שהוא עמותה או חברה לתועלת הציבור, לא יהווה הפרה של הוראות סעיף קטן (ב), ובלבד שהנמען לא הודיע על סירובו לקבל את דבר הפרסומת לפי הוראות סעיף קטן (ג)(2) או (ד).

18. בדברי יו"ר ועדת הכנסת טרם תיקון החוק מספר 63 (בשנת 2016) נאמר כי:

"... עניינה של הצעת החוק המונחת בפניכם הוא תיקון לסעיף 30 א' לחוק התקשורת (בזק ושידורים), המכונה "חוק הספאס", במסגרתו מוצע להחיל את האיסור הקיים על משלוח פרסומת, גם על פרסומת לשם קבלת תרומות או תעמולה, מה שנקרא "קבר רחל אמנו", כמשל.

...

בהצעת החוק המונחת בפניכם מוצע כאמור לתקן את סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), האוסר שיגור דבר פרסומת באמצעות מערכת פקסימיליה, מערכת חיג' אוטומטי, הודעה אלקטרונית או מסרון בלא קבלת הסכמה מפורשת מראש של הנמען, ולקבוע שהאיסור יחול גם על מסר המופץ לציבור הרחב ומטרתו בקשת תרומות או הפצת תעמולה.

...

במהלך הדיונים בוועדה קיבלנו פניות רבות מעמותות שונות ומחברות לתועלת הציבור שטענו כי נוסח הצעת החוק עלול לפגוע בהן, שכן ההצעה מונעת מהן להפיץ את משנתן ולקבל תרומות לקידום פעילותיהן... יוזם הצעת החוק, חבר הכנסת מיקי רוזנטל, יחד עם יתר חברי הוועדה ואנוכי, שקלנו את כל הטענות ולמיטב הבנתי קיבלנו החלטות מאוזנות, שמביאות בחשבון את כל האינטרסים הלגיטימיים.

כך, בהתאם למוצע, מותר יהיה להמשיך ולשלוח דבר פרסומת לציבור הרחב באמצעות דואר אלקטרוני לשם קבלת תרומה או הפצת תעמולה, על ידי מפרסם שהוא עמותה או חברה לתועלת הציבור, ובלבד שהנמען לא הודיע על סירובו לקבל את דבר הפרסומים באחת הדרכים

בית משפט השלום בבית ים

תא"מ 20-08-63118 פרייפלד ואח' נ' עמותת להיות שם ואח'

תיק חיצוני:

הקבועות בחוק. כלומר, החלנו מנגנון של opt-out לגבי פניות בדואר אלקטרוני, אימייל, ובדרך זו בלבד, כך שהעמותות והחברות לתועלת הציבור יוכל להמשיך לשלוח מסרים באימייל כל עוד הנמען לא הביע את סירובו לקבל מהן מסרים. זאת בשונה משיחות טלפון ושליחת מסרונים, שלגביהם הוחל המנגנון הקיים של opt-out, דהיינו איסור לשלוח אלא אם הנמען נתן הסכמתו לכך.

כך, למעשה יצרנו את האיזון בין הרצון לאפשר לעמותות לפעול ולהפיץ לציבור את מסריהן או לבקש תרומות ובין הרצון להגן על הציבור, מתוך ראייה שדואר אלקטרוני שונה מקבלת שיחות טלפון או מסרון שלהם נדרשת התייחסות מיידיית....” (ההדגשה אינה במקור- ר"א).

19. לעמותה אין חסינות מפני פיצוי בהתאם לחוק התקשורת, אולם תיקון 63 קובע כי יחולו לגביה הוראות מעט שונות מאלו החלות על המפרסם הרגיל- כך, מותר לעמותה לשלוח דבר פרסומת לציבור הרחב באמצעות דואר אלקטרוני לשם קבלת תרומה ובלבד שהנמען לא הודיע על סירובו לקבל את דבר הפרסומת באחת מהדרכים הקבועות בחוק.

20. תיקון 63 לחוק התקשורת נכנס לתוקפו באוגוסט 2016, כך שהוא חל על ההודעות אשר נשלחו לתובעים החל ממועד זה ואילך. באשר להודעות שנשלחו קודם לכן, חלה על הנתבעות הוראת החוק לפיה דבר פרסומת הוא מסר המופץ באופן "מסחרי".

בפסיקה הובאו דעות לכאן ולכאן בנוגע לשאלה האם עמותות או מוסדות ללא כוונת רווח רשאיות לשלוח הודעות שעניינן **קבלת תרומה** (להבדיל מהודעה שעניינה מסר מסחרי) ללא צורך לעמוד במגבלות חוק התקשורת (ראו למשל את פסק דינה של כב' הרשמת דבי בת"ק (הרצ') 59977-06-15 קליימן נ' פתחון לב (19.11.2015) וסקירת האסמכתאות בפסקה 14 לפסק הדין; כן ראו בפסק דינו של כב' השופט ויצנבליט בת"ק (הרצ') 7782-07-16 שוורץ נ' מוסדות רחל אמנו בארץ הקודש (ע"ד) (12.1.2016)).

לטעמי, במחלוקת זו, וכאשר באים לבחון את כוונת המחוקק בדיעבד, לא ניתן להתעלם מדברי המחוקק במסגרת הצעת תיקון 63. כפי שנאמר בהסבר, במסגרת התיקון הוצע להחיל את האיסור הקיים על משלוח פרסומת גם על פרסומת לשם קבלת תרומה או תעמולה. משמע, שלפי תפיסת המחוקק, קודם לתיקון החוק לא אסר משלוח הודעות מסוג זה, כל עוד אין מדובר בשליחת הודעות לצורך מסחרי.

בית משפט השלום בבתי ים

תא"מ 20-08-63118 פרייפלד ואח' נ' עמותת להיות שם ואח'

תיק חיצוני:

כאמור, בסופו של יום במסגרת תיקון 63 אוזן במעט האיסור הגורף המוצע על משלוח פרסומת גם לשם קבלת תרומה או תעמולה; על ידי התנאי המחייב כי ההודעות נשלחו באמצעות הדוא"ל וכי הנמען לא הודיע על סירובו לקבל את דבר הפרסומת (וראו לעניין זה גם בפסק דינה של כבוד השופטת כהן ברתי"ק (ת"א) 1523-08-20 ע"ד ארנסט גרוניס נ' חזקו חיזוק ועידוד (ע"ד) (6.9.2020).

21. סיכום ביניים: יש לבחון את ההודעות שנשלחו לתובעים ביחס לשתי תקופות זמן: עד לסוף אוגוסט 2016, המועד בו נכנס תיקון 63 לתוקף- יש לבחון את תוכן ההודעות. ככל שמדובר בהודעות שנשלחו לצורך מסחרי, הרי שהופרו הוראות חוק התקשורת. ככל שמדובר במסר שנועד לקבלת תרומה- אין מדובר בהפרה של הוראות חוק התקשורת.

ממועד כניסת תיקון 63 לתוקף ועד מועד הגשת התביעה- יש לבחון האם ההודעות עומדות בתנאי סעיף 30א(ב1), קרי האם מדובר בהודעות דוא"ל, האם ההודעות בעלות תוכן שאינו מסחרי אלא לצורך קבלת תרומה, והאם ניתנה הודעת הסרה. ככל שנשלחו הודעות לאחר בקשת ההסרה, הרי שגם אם מדובר בהודעות דוא"ל לצורך קבלת תרומה הנושאות מסר שאינו מסחרי – מדובר בהפרה של הוראות חוק התקשורת.

ומהכלל לענייננו:

22. עיון בהודעות שנשלחו לתובעים קודם לכניסת תיקון 63 לתוקפו מעלה כי מדובר בהודעות שאינן בעלות תוכן מסחרי, אלא בבקשת תרומה:

א. ההודעות לתובע 1 מימים 19.4.2016, 28.4.2016, 29.6.2016 עוסקות בבקשת תרומה וגם ההודעה מיום 1.8.2016 עניינה רכישת כרטיסים להופעה אשר כל הכנסותיה מוקדשות לתרומה לנתבעת 1.

ב. ההודעה לתובע 4 מיום 1.8.2016 עניינה ברכישת כרטיסים להופעה אשר כל הכנסותיה מוקדשות לתרומה לנתבעת 1.

ג. ההודעות לתובע 5 מימים 19.4.2016 ו- 29.4.2016 עוסקות בבקשת תרומה. ההודעה מיום 31.7.2016 – עניינה ברכישת כרטיסים להופעה למען ילדים שאובחנו באוטיזם, אשר כל הכנסותיה מוקדשות לנתבעת 1.

כך, שהודעות אלו אינן מהוות הפרה של חוק התקשורת ואינן מזכות בפיצוי.

בית משפט השלום בבית ים

תא"מ 20-08-63118 פרייפלד ואח' נ' עמותת להיות שם ואח'

תיק חיצוני:

23. כך גם מצאתי באשר ליתר ההודעות. בכותרת כל הודעה מצוין כי מדובר בתרומה הנוגעת למטרות העמותה (וראו בנספח 2 לכתב התביעה).

עם זאת, באשר להודעות שנשלחו לאחר כניסת תיקון 63 לתוקפו, הרי שכל הודעת דוא"ל אשר נשלחה לאחר המועד בו התבקשו הנתבעות להפסיק ולשלוח הודעות, מהווה הפרה בהתאם לחוק התקשורת.

24. מכתבי הטענות על נספחיהם עולה כי ביחס לתובעים 1-5 הנתבעות הוסיפו לשלוח הודעות דוא"ל גם לאחר שהתבקשו להפסיק. כך ביחס לתובע 1, נשלחה הודעה אחת לאחר בקשת ההסרה; ביחס לתובע 2, נשלחו 7 הודעות לאחר בקשת ההסרה; לגבי התובע 3, נשלחו 2 הודעות לאחר הודעת ההסרה; לגבי התובע 4, נשלחו 5 הודעות לאחר הודעת ההסרה; ולגבי התובע 5, נשלחו 3 הודעות לאחר הודעת ההסרה. בסך הכל 18 הפרות.

באשר לתובעים 6-7 לא מצאתי כי נשלחו להם הודעות לאחר מכתב ההתראה.

25. משהודיעו התובעים על סירובם לקבל הודעות, והנתבעות הוסיפו לשלוח הודעות לתובעים 1-5, מצאתי כי הנתבעות הפרו את הוראות חוק התקשורת כלפי התובעים 1-5. כאמור, ביחס לתובעים 6-7 לא מצאתי כי הנתבעות הוסיפו לשלוח להם הודעות דוא"ל לאחר מכתב ההתראה שהיה בבחינת הודעת סירוב, ועל כן לא נעשתה הפרה באשר להם.

אחריות הנתבעת 2

26. טוענים התובעים כי יש להטיל אחריות אישית על הנתבעת 2. מנגד טוענות הנתבעות כי אין להטיל על רז אחריות אישית וזאת לאור תורת האישיות המשפטית הנפרדת. עוד טוענות הנתבעות כי הוראות סעיף 30א(ח) חלות במישור הפלילי ואין להחילן במישור האזרחי.

27. סעיף 30א(ח) לחוק התקשורת קובע כי:

מנהל של תאגיד וכן מי שאחראי לתחומי השיווק או הפרסום בתאגיד (בסעיף זה- נושא משרה בתאגיד) חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה לפי סעיף קטן (ו) בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין; נעברה עבירה בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן זה, אלא אם כן עשה כל שניתן כדי למלא אחר חובתו.

בית משפט השלום בבית ים

תא"מ 20-08-63118 פרייפלד ואח' נ' עמותת להיות שם ואח'

תיק חיצוני:

אומנם סעיף זה קובע את החזקה האמורה במישור הפלילי, אולם סעיף 30א(ט) קובע כי:

הפרת הוראות סעיף זה היא עוולה אזרחית והוראות פקודת הנזיקין
[נוסח חדש], יחולו עליה, בכפוף להוראות סעיף זה.

בהקשר זה החוק קובע כי נטל ההוכחה מוטל על נושא המשרה בתאגיד אשר צריך להוכיח
כי עשה כל שניתן כדי למלא אחר חובתו.

28. בענייננו מדובר בעמותה, אשר רז היא ממייסדיה, משמשת כחברת הוועד המנהל בה ופעילה
בה. רז אף ניהלה התכתבויות עם חלק מהתובעים ועל כן הייתה מודעת לעובדת שיגורם
של דברי פרסומת מטעם הנתבעת 1 (וראו בנספח 15 לכתב התביעה). רז מודה כי חלה תקלה
אשר גרמה לשליחת ההודעות גם לתובעים אשר ביקשו את הסרתם. אולם לא מצאתי
בכתב ההגנה, בטיעוני הנתבעת 1 או בסיכומיה כי היא עשתה כל שניתן על מנת למנוע את
התקלה ואת שליחתן של הודעות נוספות לאחר בקשות ההסרה. כפי שניתן לראות, לגבי
חלק מהתובעים אף נשלחו מספר הודעות הסרה כך שלא ניתן לומר שהיא הוכיחה כי עשתה
כל שניתן על מנת לשמור את הוראות חוק התקשורת. על כן, הנתבעת 2 הפרה את חובתה
כנושאת משרה בנתבעת 1 לפי חוק התקשורת (וראו לעניין זה בדברי כבוד השופטת בן יצחק
בת"ק (ת"א) 26210-04-16 בוקובזה נ' מנקס אונליין טריידינג בע"מ (30.4.2017),
בפסקאות 53-65, על האסמכתאות המוזכרות שם).

29. גם אם אלך לשיטת הנתבעות, לפיה אין להחיל את חובת הפיקוח הקבועה בסעיף 30א(ח)
לחוק התקשורת בענייננו, הרי שנקבע בסעיף 30א(א) לחוק התקשורת כי במקרה שבו
משוגר דבר פרסומת בניגוד לחוק כל "מי שתוכנו של דבר הפרסומת עשוי... לקדם את
מטרותיו" יכול להיחשב כ"מפרסם" שלו (וראו לעניין זה ברע"א 1621/16 MEGA
ADVANCED MATHEMATICAL SYSTEM LTD נ' זילברג, פסקה 12, על האסמכתאות
המופיעות שם (14.6.2016)). בענייננו, רז מופיעה במרבית ההודעות שנשלחו לתובעים
כשולחת בשמה, לצד העמותה, ואף פונה במסר אישי תוך פרישת סיפורה האישי (הנוגע
ללב). רז עצמה יכולה להיחשב כמפרסמת באופן אישי של הודעות הדוא"ל האמורות. על
כן, מצאתי כי יש להטיל עליה חבות אישית בשל הפרת הוראות החוק.

הפיצוי

30. מכאן לשאלת הפיצוי. בבוא בית המשפט לקבוע את סכום הפיצוי, עליו לשקול, בין היתר,
את השיקולים הבאים: אכיפת החוק והרתעה מפני אכיפתו; עידוד הנמען למימוש זכויותיו
והיקף ההפרה. כפי שנפסק בעניין חזני "מטרת הפיצוי אינה להשיב את מצבו של

בית משפט השלום בבית ים

תא"מ 20-08-63118 פרייפלד ואח' נ' עמותת להיות שם ואח'

תיק חיצוני:

התובע לקדמתו (שהרי אין להתחשב בשיעור הנזק שנגרם לו), כי אם לאכוף את החוק, להרתיע את הנתבע ולתמרץ הגשת תביעות יעילות... הפיצוי נועד להכווין את התנהגות הנתבע באופן שפרסום עתידי במתכונת זו יהיה בלתי כדאי עבורו" (שם בפסקאות 9-10). כפי שעוד נפסק בעניין חזני, במסגרת פסיקת הפיצויים לדוגמה, על בית המשפט ליתן דעתו לשיקולים שונים וביניהם ניתן למנות את נסיבות ההפרה של הוראות החוק, לרבות היקף ההפרה ומספר ההודעות שנשלחו; תוכן הפרסום והרווח הצפוי לנתבע מן הפרסום. על בסיס שיקולים אלו על בית המשפט מחד לקבוע את גובה הפיצויים לדוגמה באופן שיגשים את תכליות החוק, ומאידך "לזוודא שהפיצוי לא יהיה מעבר לנדרש לצורך השגתו" (ענין חזני שם בפסקה 10). כפי שנקבע שם, שיעור הפיצויים אינו נקבע על ידי הכפלה פשוטה של מספר ההפרות בסכום הפיצוי המקסימלי להפרה (1,000 ₪) אלא על גובה הפיצוי "להיעצר בסכום המשקף הרתעה יעילה בנסיבות העניין ולא לפסוק מעבר לכך" (עניין חזני, שם). בהקשר זה ובבחינת ההרתעה היעילה, יש לקחת בחשבון גם את המצב המשפטי הנוגע לעמותה כפי שהוא חל כיום.

31. בהקשר זה יש לציין גם כי הסמכות הנתונה לבית המשפט לפסוק פיצויים בהתאם להוראות חוק התקשורת נתונה לשיקול דעת ואינה בגדר חובה.

32. נקודת המוצא שכל אחת מהודעות הדוא"ל אשר נשלחו לתובעים לאחר שהודיעו על סירובם לקבלן מהווה הפרה עצמאית. תקרת הפיצוי היא אם כן 18,000 ₪ (1,000 ₪ בגין 18 הודעות שנשלחו לאחר הודעות הסירוב השונות). עם זאת, וכפי שנפסק בעניין חזני אין חובה להגיע לתקרה זו אלא יש לשקול מהי ההרתעה היעילה בנסיבות העניין.

בבואי לבחון את שיקולי האכיפה וההרתעה, מצד אחד, יש לשים אל לב כי מדובר בפרסום חוזר ונשנה. הנתבעות הוסיפו לשלוח הודעות דוא"ל גם לאחר שהתובעים פנו אליהם והסבו את תשומת לבן להפרות החוזרות ונשנות על ידן. עם זאת, מהצד השני, מדובר בפרסום שאינו מסחרי ובהודעות בקשת תרומה למען קידום ילדים אוטיסטים, אשר אינן פוגעניות ונעשות למען מטרה ראויה. גם התרשמתי כי מדובר בנתבעות שפעלו בתום לב והניחו שפרסום בדרך זו הוא מותר לפי החוק. בנוסף, נתתי דעתי לכך שמדובר בעמותה הפועלת ללא כוונת רווח אשר נוסדה על רקע נסיבות חייה של רז, אשר החיים לא הקלו עימה (לשון המעטה) ונועדה לתועלת ציבור הילדים שאובחנו באוטיזם ומשפחותיהם.

33. נתתי דעתי לטענות הנתבעות כי מדובר ב"תובעים סדרתיים". עם זאת, העובדה שמדובר בתובעים הבאים תדיר בהיכל בית המשפט אין בה די על מנת לדחות את התביעה או למנוע מהתובעים פיצוי. אחת ממטרות חוק התקשורת היא לעודד הגשת תביעות יעילות, כך שגם אם התובעים עשו להם הרגל להגיש תביעות חדשות לבקרים בגין הפרות חוק התקשורת,

בית משפט השלום בבית ים

תא"מ 20-08-63118 פרייפלד ואח' נ' עמותת להיות שם ואח'

תיק חיצוני:

אין להתעלם מכך שבפעולתם הם משמשים לקול להמון הדומם אשר אינו טורח לעמוד על זכויותיו. יחד עם זאת, עובדה זו נלקחה אף היא במסגרת שיקולי הפיצוי, אשר צריך להיות סביר ומידתי בהתחשב במכלול הנסיבות, לרבות זהות התובעים.

34. השיקול המכריע הינו שיקול ההרתעה היעילה. על כן אני סבורה כי בנסיבות ענייננו פיצוי בסך 250 ₪ בגין כל הפרה יש בו כדי להשיג את תכליות האכיפה וההרתעה. בסה"כ יעמוד הפיצוי על סך כולל של 4,500 ₪. הפיצוי ישולם לתובעים באופן הבא:

- א. לתובע 1- פיצוי בסך 250 ₪ בגין הפרה אחת;
- ב. לתובע 2- פיצוי בסך 1,750 ₪ בגין 7 הפרות;
- ג. לתובע 3- פיצוי בסך 500 ₪ בגין 2 הפרות;
- ד. לתובע 4- פיצוי בסך 1,250 ₪ בגין 5 הפרות;
- ה. לתובע 5- פיצוי בסך 750 ₪ בגין 3 הפרות.

לסיכום

35. לאור כל האמור לעיל, אני מקבלת את תביעת התובעים 1- 5 ודוחה את תביעת התובעים 6 ו-7.

הנתבעות ישלמו לתובעים 1- 5, ביחד ולחוד, סך של 4,500 ₪ בהתאם לחלוקה הקבועה בסעיף 34 לעיל. באשר לתשלום האגרה ולהוצאות, בשים לב לסכום שנתבע ביחס לסכום שנפסק, ונוכח העובדה כי תביעתם של התובעים 6 ו-7 נדחתה, לא מצאתי להשית את סכום האגרה על הנתבעות, וכל צד יישא ביתרת הוצאותיו.

הסכום ישולם תוך 30 יום, שאם לא כן יישא התשלום הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום פסק הדין ועד לתשלום בפועל.

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, כ"א חשוון תשפ"ב, 27 אוקטובר 2021, בהעדר הצדדים.

בית משפט השלום בבית ים

תא"מ 63118-08-20 פרייפלד ואח' נ' עמותת להיות שם ואח'

תיק חיצוני:

נושג וינסק
רונית אופיר, שופטת

